

OKRESNÍ SOUD PRAHA-VÝCHOD

Na Poříčí 1044/20, 112 97 Praha 1

Tel.: 221 729 311 (399), Fax: 257 005 060

e-mail: podatelna@osoud.praha.justice.cz, ID datové schránky: zyaabwu

Naše značka: 43 Si 86/2019

XXXXXXXXXXXXXXXX

Vaše značka: ///

Vyřizuje: XXXXXXXXXXXXX

Dne: 2. července 2019

Informace dle zák. č. 106/1999 Sb.

Vážená paní magistro,

ve shora uvedené věci zasíláme Vám požadované rozhodnutí v anonymizované podobě.

S pozdravem

Mgr. Jana Stejskalová
předsedkyně Okresního soudu Praha – východ

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud Praha – východ rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Jankem v právní věci

žalobkyně:

[redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem Mgr. Markem Ječmenem
sídlem Růžová 972/1, 110 00 Praha 1

proti

žalované:

[redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou JUDr. Helenou Kubecovou
sídlem Masarykovo náměstí 35, 250 01 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav

o zaplacení částky 1 790 000 Kč

takto :

- I. Žaloba, již se žalobkyně domáhala zaplacení částky 1 790 000 Kč, se zamítá.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení částku ve výši 2 283 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalované.

Odůvodnění :

- 1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 16.10.2017 domáhala na žalované, své děti, zaplacení částky 1 790 000 Kč jako obvyklé ceny daru (bytu na adrese [redacted]), který byl žalovanou prodán a nemůže tak být žalobkyní, která v rámci žaloby odstoupila od darovací smlouvy, vrácen.
- 2. Žalobkyně tvrdila, že v roce 2009 prodala svůj dům na adrese [redacted] čímž získala 4 040 000 Kč. Dům byl na ni velký a údržba náročná. Z obdržенých peněz si za

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]

1 450 000 Kč koupila byt č. [REDAKCE] o velikosti 3+1 v pátém patře domu na adrese [REDAKCE] (dále jen „ darovaný byt „). Nechala jej zrekonstruovat a darovala 500 000 Kč rodině žalované, které vložila na účet manžela žalované. V roce 2011 zbylé finance, bezmála 2 500 000 Kč, darovala vnučce [REDAKCE] na koupi družstevního podílu v bytovém družstvu. Z prodeje domu jí tak nezbyly žádné peníze. Po přestěhování zjistila, že byt pro ni není ideální, neboť byl velký a v domě nebyl výtah, přičemž ona trpí ischemickou chorobou dolních končetin. Svěřila se žalované, že by potřebovala pomoci např. s nošením těžkých nákupů, mytím oken apod. a ona navrhla, že jí bude pomáhat, pokud jí byt daruje. Dne 1.9.2011 tak žalované dceři darovala tento byt s tím, že jí bylo v bytě zřízeno věcné břemeno doživotního bezplatného užívání, přičemž měla přispívat v dohodnutém rozsahu na náklady, které jsou s užíváním bytu spojené.

3. Žalovaná však slíbenou pomoc neposkytovala, zatímco ona hradila nejen náklady spojené s užíváním bytu, ale i náklady na údržbu a správu domu. Její zdravotní potíže se zhoršovaly, dohodly se tedy s žalovanou, že je potřeba, aby bydlela v bytě, který bude nejlépe v přízemí nebo v domě s výtahem. Domluvily se tedy, že se darovaný byt prodá a za utřžené peníze se koupí nový byt. Našla za tím účelem vhodný byt na adrese [REDAKCE] o velikosti 1+kk (dále jen „ nový byt „). Darovaný byt byl poté prodán za 1 790 000 Kč a nový byt zakoupen za 1 700 000 Kč. Bylo jí žalovanou slíbeno, že i v něm jí bude zřízeno věcné břemeno doživotního bezplatného užívání, což se však nestalo a žalovaná jí řekla, že to není třeba, že je jasné, že v novém bytě bude bydlet za stejných podmínek jako v bytě darovaném. Na účet manžela žalované vložila zálohu na nový byt 120 000 Kč, na kterou žalovaná neměla peníze, přestěhovala se a byt nechala znovu zrekonstruovat. Nadále hradila nejen služby spojené s užíváním bytu, ale i pojištění, daň z nemovitosti a údržbu a správu domu, kteréžto platby předávala v hotovosti žalované (vyjma elektřiny, TV a rozhlasu, které byly placeny přes SIPO).
4. Žalovaná jí stále nijak nepomáhala, zvala jí však alespoň na návštěvy k ní domů. Při jedné z návštěv, dne 20.10.2014, jí manžel žalované hrubě slovně napadl, sprostě jí nadával a prakticky jí z bytu vyhodil. Žalovaná se jí nezastala a nečinně přihlížela. Od té doby už jí k nim žalovaná na žádnou návštěvu nepozvala, úplně se přestala zajímat o to, jak se má a co dělá. Pokud s ní potřebovala žalobkyně mluvit, musela jí sama vyhledat, například na ni čekala u vlaku nebo na náměstí. Její žádosti o pomoc, např. aby jí dovezla k lékaři v Praze, umyla jí okna... nikdy nevyslyšela. Za ní domů do nového bytu chodila žalovaná jen tehdy, když chtěla peníze na poplatky a údržbu a správu domu, často jí přitom urážela a nadávala jí, například za to, že nezamkla vchodové dveře. To vše na chodbě, takže to slyšeli sousedé, což bylo nepřijemné. Koncem roku 2015 zjistila, že se jí z nového bytu ztrácejí peníze. O tom, že si důchod ukládá do skříně, věděla kromě ní jen žalovaná, která také měla klíče od bytu. Poté, co vyměnila zámek, se peníze ztrácejí přestaly. Na jaře 2016 vše vyvrcholilo tím, že jí žalovaná sdělila, že jí za to, že v novém bytě bydlí, musí začít platit tržní nájem, neboť je to její byt. To už bylo příliš a žalobkyně to odmítla. Vzápětí jí někdo polil zápraží bytu směsí česneku a cibule, od čehož zapáchal celý dům a sousedé z toho vinili jí. Začala mít strach, kam až situace zajde a proto, když jí kamarád v polovině roku 2016 upozornil na to, že v [REDAKCE] pronajímají byty pro seniory, nový byt opustila a pronajala si od ledna 2017 byt na adrese [REDAKCE] kde bydlí doposud.
5. Žalovaná se o tom, že byt opustila a bydlí jinde dozvěděla až v dubnu 2017, od její dcery (vnučky žalobkyně), telefonicky se s ní spojila a vynadala jí, že jí o opuštění bytu nic neřekla, že jej mohla dávno pronajímat. Když jí požádala o peněžní podporu, neboť jí na živobytí zbývá jen 1 800 Kč, hrubě jí odbyla, že jí peníze nedá. Vzápětí jí přišel dopis, ve kterém jí žalovaná sdělovala, že v novém bytě může i nadále bydlet, čemuž však nevěří. Je pravdou, že

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

žalované je její osud naprosto lhostejný, od doby, co napsala ten dopis, jí ani jednou nenavštívila, aby zjistila, zda něco nepotřebuje nebo aby jí poskytla finanční podporu, o níž jí žádala. Její měsíční příjem přitom činí celkem [REDAKCE], výdaje na nájem a služby s ním spojené jsou 9 450 Kč. Na jídlo, léky, ošacení a další věci denní potřeby jí tak zbývá 1 805 Kč měsíčně.

6. S ohledem na výše uvedené žalobkyně v podané žalobě s odkazem na ustanovení § 630 obč.zák., ve znění platném v době uzavření darovací smlouvy, na základě které dne 1.9.2011 darovala žalované byt, od této smlouvy odstoupila a žádala, aby jí žalovaná dar vrátila, resp. aby jí zaplatila obvyklou cenu tohoto daru ve výši 1 790 000 Kč, neboť darovaný byt byl prodán a vrátit již nelze. Jako důvody pro odstoupení od smlouvy a vrácení daru uvedla žalobkyně, že žalovaná svým chováním k ní, které je shoza popsáno, zejména tím, že jí dlouhodobě neposkytovala a neposkytuje pomoc, ač by tak jako dcera činit měla a ač jí o takovou pomoc žádala, ať už se to týká odvozu k lékaři nebo umytí oken v bytě nebo finanční výpomoci. Dále, že se o její osud a stav opravdově nezajímala a nezajímá tak, jak by se dcera o rodiče zajímat měla, když jí od ledna 2017 nenavštívila a od dubna 2017 ani nikterak nekontaktovala. Také, že po ní požadovala, aby hradila veškeré náklady související s darovaným bytem 3+1 a poté, co byl po jeho prodeji koupen nový byt 1+kk tak i s tímto bytem, ovšem navenek, aby to vypadalo, že náklady hradí žalovaná. A také z toho důvodu, že poté, co jí a její rodině darovala žalobkyně veškeré finanční prostředky, ji nechala sprostě urážet, sama jí sprostě urážela a dělala jí naschvály, takže žila pod neustálým tlakem z její strany, neboť bydlela v jejím bytě, kde neměla věcné břemeno užívání, které jí žalovaná přes příslib odmítla zřídít a tento tlak vystupňovala naprosto nehorázným požadavkem, aby za nový byt 1+kk hradila tržní nájem, díky čemuž byla nucena se vystěhovat, což byl dle všeho záměr žalované. Tím žalovaná dle žalobkyně hrubě porušila dobré mravy.
7. Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasila. Nesouhlasila především s tím, že by žalobkyni, své matce, neposkytovala pomoc, když o ni byla požádána, že se k ní chovala v rozporu s dobrými mravy, že kvůli ní musela žalobkyně opustit nový byt na adrese [REDAKCE] a že jí nutila k rozhodnutím, které nechtěla žalobkyně udělat. Naopak tvrdila, že se počalo již delší dobu objevovat nepřátelství ze strany žalobkyně vůči ní, což nechápala. Uvedla, že žalobkyně celý svůj život všechno a všechny záležitosti zařizovala sama, s nikým se nikdy neradila a všechny postavila před hotovou věc. Nikdo z rodiny si nikdy netroufmal žalobkyni ani náznakem odporovat.
8. Žalovaná potvrdila, že žalobkyně její rodině darovala částku 500 000 Kč, bylo to rozhodnutí žalobkyně, žádný nátlak na ni nedělali. Sama žalobkyně také navrhla, když sháněli byt pro dcera [REDAKCE], že jí na byt přispěje, aby si nemusel brát úvěr. Přispěla pak částkou 1 500 000 Kč, nikoli 2 500 000 Kč, na to by také dle součtu tvrzených částek v žalobě nestačily žalobkyni prostředky z prodeje jejího domu. Žalobkyni nikdy nenutila, aby jí darovala zakoupený byt, s tímto návrhem za ní přišla sama žalobkyně, o ničem se s ní neradila, že již je u advokáta připravena darovací smlouva se zřízeným věcným břemenem. Smlouvu podepsala, pouze se domluvili na tom, že žalobkyně bude platit veškeré poplatky v bytě, jako by byl její, neboť rodina žalované neměla na to, aby platila za dva byty, svůj byt a byt žalobkyně. Zásadně odmítla, že by žalobkyni s ničím nepomáhala, tvrdila, že vždy, když žalobkyně po ní nebo po její rodině něco potřebovala, vždy jí vyhověla. Je pravdou, že toho chtěla velmi málo, vše si zařídila sama. K mytí oken podotkla, že když by k žalobkyni přišla domů a navrhla, že jí umyje okna, dozvěděla by se něco velmi nepěkného. Nikdy si jí netroufla něco navrhnout, odporovat už vůbec ne. Není pravdou, že jí měla říci, že když jí nedaruje byt, tak že jí nebude pomáhat. Rovněž není pravdou, že by se s žalobkyní dohodla na tom, že se darovaný byt prodá a koupí

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

se byt nový, který by žalobkyni lépe vyhovoval. Žalobkyně se sama rozhodla, sama si našla kupce na byt a žalované potom pouze sdělila, aby podepsala kupní smlouvu. Žalobkyně při koupi nového bytu vložila na účet manžela žalované částku 120 000 Kč jako zálohu na nový byt, rodina žalované takovou částku neměla, zřízení věcného břemene po ní žalobkyně nepožadovala. Z prostředků získaných z prodeje datovaného bytu ve výši 1 790 000 Kč se koupil nový byt za částku 1 700 000 Kč.

9. V novém bytě bylo potřeba dodělat obložení dlaždičkami do kuchyně, zapojit baterii a drobné úpravy elektřiny. Žalobkyni pomáhali, tapetovali, pomáhali s vymalováním a stěhováním, co bylo potřeba, žalobkyně byla vždy nespokojená. Za byt platila žalobkyně pouze služby, byt byl ve vlastnictví žalované, nájem se neplatil. Podle žalované je žalobkyně nesnášenlivá osoba, která skoro všude, kde bydlela, měla rozepře, stěžovala si na své okolí. Žalované její nálady připadaly až podivné, informovala se dokonce u její lékařky, zda nemá vážnou chorobu, která by jí stresovala. Žalobkyně si na svůj zdravotní stav nestěžovala, byla činnorodá, při starobním důchodu si přivydělávala. Nežádala ji nikdy, aby ji odvezla k lékaři do Prahy.
10. Žalovaná také uvedla, že velká změna v chování žalobkyně vůči rodině žalované nastala na konci roku 2016, když žalovaná odmítla požadavek žalobkyně, že se opět nový byt prodá a žalobkyně si najde byt jiný. Žalovaná již nechtěla byt prodávat, neviděla pro to důvod a myslela si, že má žalobkyně asi opět problém se sousedy. Naposledy byla u ní žalobkyně na návštěvě dne 24.12.2016, kdy v podstatě požadovala prodej bytu a od počátku roku 2017 s ní v podstatě nekomunikovala, nebrala jí telefony, nesděliila jim, že se odstěhovala a byt vyklidila. Žalovaná tvrdila, že nikdy nepožadovala po žalobkyni platbu tržního nájemného, žalobkyně po ní také nikdy nepožadovala v novém bytě zřídit věcné břemeno. Pokud by tomu tak chtěla, žalovaná by je klidně zřídila, byla ráda, že žalobkyně v bytě bydlí. V březnu 2017 jí volali sousedé žalobkyně, že v bytě něco píská, jeli se tam proto s manželem podívat a zjistili, že žalobkyně se z bytu odstěhovala. Když volala žalobkyni kam, tak jí to odmítla sdělit. Od ledna 2017 měla problém se žalobkyní dovolat, kontaktovat ji, na návštěvy k nim přestala chodit.
11. Žalovaná rovněž popřela, že by se její manžel k žalobkyni zachoval dne 25.10.2014 (žalobkyně podle ní nesprávně uvedla datum 20.10.2014) hrubě neslušně. Při oslavě u nich doma došlo k incidentu, ale bylo to tak, že sama žalobkyně hrubě mluvila o manželových rodičích, přitom manželův otec před měsícem zemřel, manžel se tedy proti tomu ohradil. Ke svým tvrzením doložila datované fotografie, podle nichž i nadále k nim žalobkyně chodila na rodinné oslavy a návštěvy, a to až do 24.12.2016. Ohradila se proti tomu, že by měla brát žalobkyni z bytu peníze, či polévat jí zápraží směsí česneku a cibule. Potvrdila, že vztah mezi ní a žalobkyní nebyl od ledna 2017 dobrý, žalobkyně se jí vyhýbala a nechtěla jí sdělit, kde bydlí. Když to žalovaná náhodně zjistila, opakovaně jí navštívila v [REDAKCE], ale žalobkyně jí neotevřela. Napsala jí tedy 22.4.2017 dopis, kde se jí ptala na důvody odstěhování a zda se chce do bytu vrátit, neboť pokud by tomu tak nechtěla, pak by mohl být byt pronajat, aby byly pokryty alespoň náklady, které s ním jsou. Žalobkyně nereagovala, nevyzvala ji k nějakému smírnému jednání a až z žaloby se žalovaná dozvěděla, co žalobkyně chce. Nemyslí si, že by žalobkyně trpěla nouzí, podle jejich výpočtů zůstal žalobkyni po prodeji domu a darům její rodině asi jeden milion korun. Pokud by se chtěla žalobkyně do nového bytu vrátit, může tak učinit a bude-li chtít, zřídí jí žalovaná kdykoli věcné břemeno bezplatného užívání s tím, že platit bude pouze služby spojené s užíváním bytu. Prohlásila závěrem, že se vždy o žalobkyni řádně starala a vyhověla v podstatě všem jejím požadavkům, nikdy se k ní nechovála tak, aby to odporovalo dobrým mravům.
12. Žalobkyně po vyjádření žalované k žalobě doplnila další informace týkající se jejich finančních prostředků, které poskytla žalované a její rodině a setrvala na svých tvrzeních. Žalované

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

poskytla prakticky vše a žádné peníze jí nezůstaly, myslela si, že se o ni žalovaná postará, bohužel se mylíla. Nemyslí si, že by byla nesnášenlivá osoba, mrzí ji, že se o ni žalovaná takto vyjadřuje, byla naopak vždy čestná a spolehlivá, k čemuž navrhla důkazy. Mrzí ji též, že žalovaná zpochybnila její duševní stav, na svůj věk je zdravá a jediné, co jí výrazněji trápí, je ischemická choroba nohou. Vyjádřila se k dalším nesrovnalostem v podání žalované a uvedla, že události se koncem roku 2016 nestaly tak, jak žalovaná tvrdí. Nikdy jí nezádala o to, aby nový byt prodala, naopak jí bylo řečeno, že bude muset začít za byt platit tržní nájem. Připustila, že byla v bytě žalované na návštěvě ještě 26.12.2016, to však bylo na pozvání vnučky, která chtěla, aby jí pro pravnučátka uháčkovala květiny na čepičky. To učinila a odešla. Vyloučila, že by v bytě žalované byla od toho incidentu v říjnu 2014 ještě někdy jindy. Fotografie, které k tomu dokládala žalovaná, musejí dle ní pocházet z dřívějšího období. Popřela rovněž, že by podepsala žalované lístek o vrácení přeplatku za služby. Možnost návratu do nového bytu, který dříve obývala a zřízení věcného břemene v něm, odmítla. Odůvodnila to tím, že pokud by znovu začal tlak na její osobu ze strany její dcery, čehož se vzhledem k jejímu vyjádření k žalobě, kde zpochybňovala její duševní stav, obává, neměla by již možnost se vrátit do nynějšího bytu v [REDAKCE]. Obávala se, že by se opět počala bát o život a neměla žádné východisko. Nyní má od žalované s manželem klid, neboť vědí, že již nic nemá. Kdyby se však vrátila do bytu, tak by jí vlastně blokovala příjem z něj a měli by znovu důvod k útokům na její osobu. Navrhla jako řešení, aby jí žalovaná byt darovala.

13. V dalších vyjádřeních, které žalobkyně, ač zastoupena, zasílala soudu, opakovaně setrvala na tom, že žalovanou jí bylo i v novém bytě slíbeno zřízení věcného břemene bezplatného užívání, což žalovaná nedodržela. Vyjádření žalované označovala za nepravdivá a zmaňovala podrobněji svoji finanční situaci, rekonstrukci bytu a dary rodině žalované. Trvala na tom, že manžel žalované žalovanou uhodil, což jí měl sám nepřímou potvrdit. Doplnila také, že žalovaná kontrolovala, s kým se baví, nikdo k ní nesměl chodit na návštěvy a nesměla se s nikým bavit. Rekapitulovala opětovně svůj pohled na daný spor, kdy jednání žalované (své dcery) považuje za promyšlené, vedené cílem vymáhat z ní veškeré peníze. Za nehorázné považovala tvrzení žalované, že se do finančních problémů dostala sama. Neboť když by veškeré své finance nedarovala žalované, tak by finanční problémy nikdy neměla. Jednání žalované je dle žalobkyně podvodné, chamtivé, odporující hrubě dobrým mravům. Její tvrzení jsou lživá a poškozují její čest, uráží ji a špiní. Žalovaná nevnímá její těžký život ve stáří, do kterého jí sobeckým jednáním z chamtivosti dostala. Její povinností je postarat se o ni, což však nečiní a její žádosti o podporu odmítá.
14. Také žalovaná se v průběhu řízení opakovaně ve věci vyjadřovala a reagovala tak na vyjádření žalobkyně. Nesouhlasila s tvrzením žalobkyně, že jí neposkytovala pomoc a chovala se k ní v rozporu s dobrými mravy. Změnu chování žalobkyně a důvod podání žaloby dávala do souvislosti s tím, že se vlastně poprvé v životě žalobkyně postavila na odpor a odmítla prodat byt na adrese [REDAKCE] o velikosti 1+kk, poprvé v životě tak své matce nevyhověla. Vyjadřovala se také k dílčím tvrzením ve vyjádřeních žalobkyně či hodnocení navržených svědků ze strany žalobkyně, podrobněji vysvětlovala finanční převody v rodině a uváděla i tvrzení další (např. že měli zájem o dům, který žalobkyně v roce 2009 prodávala, a to ze zdravotních důvodů její dcery, vnučky žalobkyně), které však nebyly pro posouzení věci podstatné. Namítla také, že pokud žalobkyně zmaňuje finanční problémy, do kterých se dostala, tak se do nich dostala sama, neboť nemusela byt opouštět a mohla v něm zdarma bydlet. Musela vědět, že když se z bytu odstěhuje, bude platit nájem a zřejmě i větší zálohy za služby, odkazovala přitom na ustanovení § 2071 o.z., podle kterého nemá právo odvolat dar ten, kdo si stav nouze přivodil úmyslně nebo z hrubé nedbalosti. Zmaňovala se o tom, že vztahy mezi ní a žalobkyní (matkou) se v průběhu řízení nezměnily, když jí

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

telefonuje, tak jí žalobkyně telefony nebere. Žalobkyně jí volala za tu dobu asi třikrát, o pomoc nežádala, žádala pouze o vrácení zlatého přívěsku, který od ní dostala žalovaná k 40 narozeninám. Žalovaná odmítla jí ho vrátit beze svědků. Žalovaná se opakovaně pokusila žalobkyni navštívit v novém bydlišti, nebylo jí otevřeno a přání k narozeninám žalobkyně se jí vrátilo jako nevyzvednuté s vlastnoruční poznámkou žalobkyně, že písemnost nepřijímá.

15. Před zahájením jednání se soud pokusil o smír mezi účastníky. Ten měl spočívat v možnosti vrácení se žalobkyně do bytu, ve kterém před tím bydlela nebo v další možnosti, s níž žalovaná rovněž souhlasila, a to, že by žalobkyně zůstala bydlet v bytě, kde nyní bydlí, tj. v [REDAKCE] a ze strany žalované by jí byla placena nějaká pravidelná měsíční částka, která by měla plynout ze zisku z pronájmu původního bytu žalobkyně. V úvahu připadala i jiná možnost navržená žalovanou, že by byt, v němž žalobkyně bydlela, byl vyměněn za jiný byt, který by si žalobkyně vybrala a v tomto bytě, který by byl vyměněn, by žalobkyně bezplatně bydlela. Všechny možnosti žalobkyně odmítla (přičemž opakovaně všem přítomným přes upozornění soudu slákala do řeči) s tím, že žalovaná dala miliony a nechce nějakou almužbu. Jediný smír, který by byla ochotna akceptovat byl ten, že by jí byt byl ze strany žalované darován. Případně by jí byla vyplacena částka nižší než žalovaná, za kterou by si mohla pořídit garsonku a odstěhovat se daleko od žalované. Žalovaná naopak nebyla nakloněna řešení, kdy by byt žalobkyni měla darovat, neboť se obávala jejich neuvážených dispozic s ním. Podle žalované je „ nový byt „ pro žalobkyni vhodný, sama si ho vybrala, je bezbariérový a ve vhodném místě. Může sloužit k bezplatnému bydlení žalobkyně, což jí žalovaná nabízí.

16. Z provedeného dokazování soud zjistil následující skutkový stav :

Žalobkyně prodala v roce 2009 svůj dům s pozemkem na adrese [REDAKCE] za částku 4 040 000 Kč. Prakticky souběžně s tím si místo něj zakoupila byt 2 + 1 s příslušenstvím ve čtvrtém nadzemním podlaží na adrese [REDAKCE]. Část prostředků získaných z prodeje domu ve výši 500 000 Kč vložila žalobkyně na účet [REDAKCE] darovala je tak rodině žalované. Po nějaké době zakoupený byt žalobkyně darovala žalované, své dceři [REDAKCE], v rámci darovací smlouvy bylo pro žalobkyni zřízeno věcné břemeno spočívající v právu doživotního bezplatného užívání bytu. Žalobkyně se také ve smlouvě zavázala přispívat v dohodnutém rozsahu na náklady spojené s užíváním bytu. Platila dle předpisu příspěvku a záloh za služby 3 761 Kč (resp. dříve 3 691 Kč), tj. včetně tvorby záloh a příspěvku na správu a na společenství vlastníků jednotek (kupní smlouva ze dne 20.10.2009, smlouva o úplatném převodu vlastnictví k bytové jednotce ze dne 15.10.2009, pokladni doklad ze dne 18.12.2009, darovací smlouva se smlouvou o zřízení věcného břemene ze dne 1.9.2011, předpis příspěvků a záloh za služby s platností od 1.1.2013, podací listky k platbám příspěvku a záloh na služby).

17. V roce 2013 byl byt darovaný žalobkyní žalované prodán a pro žalobkyni byl zakoupen byt jiný, který si sama vyhledala jako vhodný, a to na adrese [REDAKCE]. Motivem pro změnu bydlení, jak se podává ze zprávy [REDAKCE] byly obtíže žalobkyně s chůzí do 4. patra, neboť v domě ve [REDAKCE] nebyl výtah. Zdravotní potíže s chůzí žalobkyně potvrdila [REDAKCE] i ve zprávě soudu. V souvislosti s prodejem darovaného bytu se žalobkyně s žalovanou dohodly na zrušení věcného břemene. Darovaný byt byl prodán za částku 1 790 000 Kč, jež byla použita na nákup bytu nového, který byl zakoupen za 1 700 000 Kč. Na uhrazení zálohy vložila žalobkyně na účet manžela žalované částku ve výši 120 000 Kč. V novém bytě byl měsíční předpis nájemného a úhrad za plnění poskytovaných s užíváním bytu stanoven celkem ve výši 1 476 Kč, z čehož jako nájemné se uvádějí platby na správu, účetnictví, ostatní služby, pojištění a odměny výboru ve výši 307 Kč. Od 1.12.2013 došlo ke zvýšení na 1 660 Kč, z toho

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

„nájemné,, činilo 491 Kč (kupní smlouva ze dne 16.5.2013, potvrzení doktorky [REDAKCE] ze dne 12.9.2017, sdělení [REDAKCE] ze dne 4.4.2018, dohoda o zániku (zrušení) věcného břemene ze dne 3.4.2013, smlouva o převodu vlastnictví jednotky ze dne 13.5.2013, pokladniční doklad o platbě částky 120.000 Kč ze dne 17.4.2013, měsíční předpis nájemného a úhrad za plnění poskytovaná s užíváním bytu k 1.7.2013 a od 1.12.2013).

18. Od ledna 2017 se žalobkyně z nového bytu odstěhovala na adresu [REDAKCE]. Zde její měsíční platby činí za nájemné a zálohy na služby celkem 9 450 Kč s tím, že zálohy měly být od května 2017 zvýšeny. Žalobkyně pobírá důchod ve výši [REDAKCE] Kč měsíčně a příspěvek na bydlení ve výši [REDAKCE], ten byl od 1.10.2017 zvýšen na [REDAKCE]. O tom, že se žalobkyně z nového bytu odstěhovala se dozvěděla až v dubnu 2017, na což reagovala dopisem ze dne 21.4.2017, kde vyjádřila svůj údiv a žádala žalobkyni o vysvětlení, co se stalo. Pro případ, že by žalobkyně nereagovala nebo se do bytu nevrátila do 15.5.2017, ji oznámila, že by v takovém případě podnikla kroky k tomu, aby byl byt pronajat, neboť stále za něj platí náklady a zálohy za služby. Sdělila žalobkyni rovněž, že neplánuje byt prodávat a má tedy možnost se do něj i v budoucnu vrátit. Z dopisu je také zřejmé, že si v dřívější době stěžovala žalobkyně na to, že nemá peníze, čemuž žalovaná nerozuměla, když náklady na byt včetně záloh za služby za žalobkyni (jak bylo upřesněno při jednání soudu od 12.7.2015) platila. Nespatné bylo, že stále si žalobkyně sama hradila platby za elektřinu, rozhlas a televizi (oznámení o skladbě předpisu ze dne 3.5.2017, oznámení o dávce vypláceného důchodu ze dne 15.12.2016, oznámení o přiznání dávky státní sociální podpory ze dne 19.7.2017, dopis ze dne 21.4.2017 s podacími listkem, měsíční předpis pevných úhrad k bytu na [REDAKCE] s ročně psanými poznámkami, dopis se zasláním předpisu na úhradu záloh adresovaného žalované, oznámením o změně výše dávky státní sociální podpory ze dne 17.10.2017).
19. Z kopie lístku s datem 9.11.2015 bylo zjištěno, že měla být žalovanou žalobkyni předána částka 6.115,- Kč jako vyúčtování záloh za období od 1.7.2014 – 30.6.2015, k čemuž uvedla žalobkyně při jednání, že její podpis na listině je falešný a tyto peníze nedostala. Pro posouzení sporu soud vyjasnění této otázky nepovažoval za nezbytné, otázkou pravosti podpisu se nezabýval. Listinu s uváděným vyúčtovacím obdobím končícím 30.6.2015 tak považuje pouze jako podpůrný důkaz k tvrzení žalované, že od 12.7.2015 platila zálohy namísto žalobkyně ona. Což nebylo nakonec ani v řízení při jednání dne 2.3.2018, kdy toto tvrzení zaznělo, ze strany žalobkyně zpochybněno.
20. Vztahy mezi žalobkyní a žalovanou (matkou a dcerou) se během řízení nikterak nezlepšily, dopis žalované s přáním žalobkyni k narozeninám zasláný na adresu jejího bydliště dne 26.2.2018 se vrátil s poznámkou žalobkyně „ nepříjemná [REDAKCE] „ (obálka od korespondence adresované žalovanou žalobkyní z února 2018).
21. K tvrzení žalované o nesnášenlivosti žalobkyně, se kterým nesouhlasila, předložila žalobkyně pracovní hodnocení z [REDAKCE], kde pracovala jako pokladní a byla hodnocena jako komunikativní, spolehlivá a čestná žena, která se spolupracovníky i zákazníky vycházela vždy velmi dobře. Také sousedka žalobkyně z domu na [REDAKCE] uvedla, že s žalobkyní neměly s nikým v domě žádné nepříjemnosti a jejich chování bylo vždy k ostatním spolubydlícím slušné. Zmínila však, že v období konce roku 2014 až konce roku 2016 docházelo v domě k polévání zápraží v přízemí a v prvním patře česnekem a cibulí, což velice zapáchalo a dospěly s žalobkyní k názoru, že se tak dělo v úmyslu je poškodit. Rovněž dle [REDAKCE] dlouholeté kamarádky žalobkyně, vychází žalobkyně s lidmi velmi dobře a nevyvolává s nikým žádné rozpory, jedná slušně a čestně (pracovní hodnocení zaměstnance, čestné prohlášení [REDAKCE] ze dne 23.1.2019, svědectví

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

k soudnímu jednání s datem 11. 03. 2018 [REDACTED]

22. Dokazování bylo provedeno také složkou fotografií předložených žalovanou týkajících se období od 6.3.2011 do 24.12.2016. Z nich je zřejmé, že po celé toto období se žalobkyně účastnila rodinných oslav. Za podstatné a prokázané považuje soud, že se tak dělo také ve dnech 24.-25.12.2014, 18.4.2015, 14.2.2016, 16.4.2016 a 24.12.2016. Podle žalobkyně data na fotografiích nesouhlasí, její tvrzení však soud nepovažuje za věrohodné, neboť bylo nad veškerou pochybnost vyvráceno výsledky svědků, jak je uvedeno níže.
23. Při dokazování svědeckými výpověďmi uvedl [REDACTED] předseda společenství vlastníků jednotek v domě na [REDACTED] ke konfliktům v domě, že z jeho pohledu to nebylo nic vážného. Žalobkyně měla nějaké stížnosti na nepořádek na chodbě, šlo o banality z hlediska soužití. Nabádal všechny, ať je to jakkoli, že tam spolu bydlí a mají věci řešit mezi sebou. Na nějaké polévání podlaží česnekem a cibulí si nevzpomněl, takovou informaci nedostal. Vzpomněl si, že žalobkyně zmiňovala smrad z bytu vedlejšího souseda snad od koček, kolega, který tam jako správce jezdí, tam žádný zápach necítil, ale každý je jinak citlivý na zápach. Vypověděl, že žalobkyně měla konflikt (nikterak dramatický) s paní [REDACTED]. Mluvil pak s žalobkyní, volal i panu [REDACTED] který byl ve výboru SVJ, aby domluvil manželce, aby se snažila být více ohleduplná, že je paní [REDACTED] již v letech, a bylo by dobré, aby spolu vycházely. Uvedl, že jedním z hlavních témat v domě byla bezpečnost. Všichni se obávali, aby všechny vchody byly zavřené, posílalo se v tomto směru asi 20 e-mailů každému. Na to byli ti lidé pečliví a předpokládá, že paní [REDACTED] mu řekla, že žalobkyně nechává otevřené dveře. Zavolał v tomto duchu žalovanou, jestli by mohla to jako majitelka bytu a jako dcera mámě vysvětlit, že bezpečnost je pro ty lidi důležitá, a aby byla na tohle maximálně pečlivá. Ví, že mezi nimi to pak mělo nějakou dohru. Ex post mu žalobkyně řekla, že na ni kvůli tomu žalovaná řvala, ale u toho on nebyl. Ví, že žalobkyně a žalovaná měly problém s bytem, s jeho převodem, žalobkyně mu řekla, že se musela odstěhovat, že by chtěla, aby byl byt přepsán na ni. Proč žalobkyně byt opustila, neví přesně, může se to pouze domnívat ze všech těch rozhovorů, co spolu měli. Myslí, že tam nechtěla být.
24. Svědek [REDACTED], bývalý manžel žalobkyně a otec žalované popsal vztah žalobkyně a žalované jako dobrý, navštěvovaly se na Vánoce, svátky, na oslavy vnoučat. Nemyslel si, že se budou soudit. Nebyl si vědom ničeho, scházeli se na těch návštěvách, poseděli, bylo kafičko, buchta, myslel si, že je vše v pořádku, o žádném konfliktu neví. Trval na tom, že návštěvy takto trvaly do doby, dokud byla žalobkyně v tom bytě a pak najednou zmizela. Vyjádřil se také k fotografiím, které byly provedeny k důkazu, uvedl, že jde o byt žalované a jejich datace by měla souhlasit. Nebyl nikdy svědkem toho, že by dcera na bývalou ženu křičela, že by jí nějak napadala. V životě jí nic neodmítla. Podle svědka byla nepřesvědčitelná, měla vždy svoji pravdu, ta neexistovalo něčím přesvědčit, proto také spolu skončili.
25. Svědkyně [REDACTED] dcera žalované a vnučka žalobkyně uvedla, že s maminkou mají skvělý vztah, s babičkou si v této chvíli občas zavolají, jinak to byl vztah také velice dobrý, a to do doby, než se odstěhovala do [REDACTED] a než podala žalobu na maminku. Ke vztahům žalobkyně a žalované vypověděla, že do doby, než se babička odstěhovala, byly ty vztahy mezi nimi úplně v pohodě. Žádné velké spory, něco negativního, nebylo. V této chvíli, myslí, že se spolu nebaví. Myslí, že mamka volala babičce a ta jí nebrala telefon, a že za ní i byla v [REDACTED]. Teď se spolu nebaví. Odstěhovala se v roce 2017, ségře se narodily děti v roce 2016 a to byla ještě v [REDACTED]. V letech 2014 – 2016 byly vztahy úplně normální. Babička k nim chodila normálně na návštěvy, na oslavy, narozeniny. Scházeli se takto s dědou, druhou babičkou, ségrou. Byl to normální vztah matky s dcerou, asi ne tak nadstandardní jako má ona se svojí sestrou k mámě, ale byl normální. Svědkyně se rovněž vyjádřila k fotografiím, které jí

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

byly předloženy k nahlédnutí, přičemž je zařadila co časového rámce dalších událostí, souhlasícího s jejich datací. K fotografii č. 30 například uvedla, že na ní už jsou děti [redacted] [redacted] které se narodily v roce 2016. K fotografiím č. 20, 21, 22, že jde o Vánoce v roce 2014, neboť na fotografii č. 22 je její přítel [redacted] se kterým se později (leden 2015) rozešla. K fotografii 23 potvrdila, že jde o rok 2015, neboť je na ní její nový přítel, se kterým je od ledna 2015. Fotografie č. 26, 27, 28 a 29 datované 16. 04. 2016, jsou skutečně z roku 2016, sestra byla těhotná, je to vidět na fotkách a dětem budou v září 3 roky, narodily v roce 2016. Svědkyně rovněž vypověděla, že nikdy nebyla svědkem toho, že by máma na babičku křičela. Pokud se jedná o pomoc, když by požádala, tak by pomohly, ale babička všechno zvládala sama a nic od nich nechtěla, i když jí to nabízely. Babička má svoji hlavu a rozhoduje se sama, jak chce. Nenechá si poradit.

26. Další ve věci provedené důkazy (výpis z katastru nemovitostí k datu 8.9.2017, stvrzenky ze dne 20. 06. 2013 o zaplacení malířských a elektrikářských prací) nepovažoval soud pro rozhodnutí ve věci za podstatné.
27. Návrhy na doplnění dokazování dalšími důkazy (listinami a výslechy svědků) soud zamítl, neboť zjištěný skutkový stav byl pro posouzení věci dostačující a na jeho základě bylo možno ve věci rozhodnout. Za takové situace by další dokazování bylo nadbytečné a nevhodné.
28. Z provedeného dokazování má soud za prokázané, že žalobkyně darovala žalované (resp. její rodině) značné majetkové hodnoty, činila tak ovšem ze své vůle. Tyto prostředky pocházely z prodeje jejího domu v [redacted], kde bydlela a v souvislosti s převody majetku si ponechávala nadále rozhodné slovo v tom, kde bude po jeho prodeji bydlet. Zakoupila tak pro sebe byt ve [redacted] který posléze darovala žalované s tím, že v něm měla zřízeno věčné břemeno doživotního užívání. Když se tento byt ukázal jako pro žalobkyni nevhodný, došlo k jeho prodeji, tedy žalovaná jej prodala a sama žalobkyně si vybrala byt jiný, který žalovaná zakoupila a do kterého se žalobkyně přestěhovala. V lednu 2017 žalobkyně tento byt opustila.
29. Základní otázkou pro rozhodnutí sporu bylo posouzení toho, zda došlo k naplnění důvodů, pro které by mohla žalobkyně požadovat po žalované vrácení daru. Žalobkyně tvrdila, že od konce roku 2014 do konce roku 2017 se k ní žalovaná chovala v hrubém rozporu s dobrými mravy zejména tím, že jí dlouhodobě neposkytovala pomoc, ať jí o takovou pomoc žádala, že se o její osud a stav opravdově nezajímala, zejména když jí od ledna 2017 nenavštívila a od dubna 2017 ani nikterak nekontaktovala. Také, že po ní požadovala, aby hradila veškeré náklady související s darovaným bytem 3+1 a poté, co byl po jeho prodeji koupen nový byt 1+kk tak i s tímto bytem, že jí nechala sprostě utáčet, sama jí sprostě uřízla a dělala jí naschvály, takže žila pod neustálým tlakem z její strany, neboť bydlela v jejím bytě, kde neměla věčné břemeno užívání, které jí žalovaná přes příslib odmítla zřídit a tento tlak vystupňovala naprosto nehorázným požadavkem, aby za nový byt 1+kk hradila tržní nájem, díky čemuž byla nucena se vystěhovat, což byl dle všeho záměr žalované.
30. S tímto žalovaní nesouhlasila, podle ní se k žalobkyni nikdy nechovala v rozporu s dobrými mravy, jejich vztahy byly vždy dobré. Důvody proč opustila v roce 2017 byt v [redacted] a odstěhovala se do [redacted], aniž by jí cokoliv sdělila, si nedokázala vysvětlit. Změnu v chování žalobkyně a důvod podání žaloby dávala do souvislosti s tím, že se vlastně poprvé v životě žalobkyni postavila na odpor a odmítla prodat byt na adrese [redacted] [redacted] o velikosti 1+kk, poprvé v životě tak své matce nevyhověla.
31. Po provedeném dokazování se soud přiklání k tvrzením žalované, která považuje za přesvědčivá, věrohodná a také doložená provedenými důkazy. Má tak za prokázáno, že se

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]

žalovaná nechovala k žalobkyni takovým způsobem (tj. zjevně narušujícím dobré mravy), který by vedl k možnosti žalobkyně odvolat dar, jež jí poskytla. Slyšení svědci [REDAKCE] [REDAKCE] shodně potvrdili, že až do konce roku 2016 byly vztahy mezi žalobkyní a žalovanou zcela normální a dobré, byly takové až do doby, kdy se žalobkyně v roce 2017 náhle odstěhovala z bytu v [REDAKCE] a s žalovanou přerušila kontakt. Návštěvy žalobkyně u žalované byly doloženy rovněž fotografiemi a to i pro období v letech 2015 a 2016, kdy žalobkyně opakovaně tvrdila, že již po konfliktu z října 2014 žalovanou neuvítávala. Žalobkyně přitom stále trvala na svém tvrzení, dataci fotografií označovala za zfalšovanou a tvrzení svědků za lživá. To vše přesto, že svědci dataci fotografií potvrzovali a na fotografiích byly zobrazeny skutečnosti, které se nikterak falšovat nedají jako je těhotenství a následné narození dětí. Toto tvrzení žalobkyně je tedy nutno považovat za vyvrácené a zcela nevěrohodné, což snižuje i věrohodnost tvrzení žalobkyně o dalších skutečnostech. K poskytování pomoci svědkyně [REDAKCE] uvedla, že „když by požádala, tak by pomohly, ale babička všechno zvládala sama a nic od nich nechtěla, i když jí to nabízely“. O tom, že žalovaná žalobkyni v životě nic neodmítla, vypověděl rovněž svědek [REDAKCE]. Uvedl také, že žalobkyně „byla nepřesvědčitelná, měla vždy svoji pravdu, tu neexistovalo ničím přesvědčit, proto také spolu skončili „. Což potvrdila také svědkyně [REDAKCE], která vypověděla, že „babička má svoji hlavu a rozhoduje se sama, jak chce. Nenechá si poradit „.

32. Jako nevěrohodná se jeví naznačená souvislost mezi poléváním zápraží směsí česneku s cibulí a žalovanou, jak ji žalobkyně v žalobě zmínila. Naopak z čestného prohlášení sousedky [REDAKCE] [REDAKCE] vyplývá, že se mělo jednat o akt vedený proti ní a žalobkyni, a zřejmě se tedy jedná o důsledek konfliktních sousedských vztahů. K nim se vyjadřoval svědek [REDAKCE], který některé sousedské konflikty zmínil, byť je považoval za nikterak vážné a dramatické. Je pravdou, že svědek [REDAKCE] uvedl, že v domě byl problém se zavíráním dveří, z čehož zřejmě jedna ze sousedek obvinila žalobkyni, volal proto žalovanou, jestli by mohla žalobkyni vysvětlit, aby byla na toto maximálně pečlivá a že to pak mělo nějakou dohru. U toho však nebyl a z pohledu soudu, i kdyby při takovém vysvětlení nebyla žalovaná na žalobkyni ohleduplná či přímo byla hrubá, nebyl by to sám o sobě důvod naplňující možnost odstoupení od darovací smlouvy. Proto soud ani k této věci nevedl další dokazování. Obdobně jako v případě, kdy se žalovaná neměla zastat žalobkyně, když měla být slovně napadena manželé žalované.

33. Nevěrohodně působí tvrzení žalobkyně o tom, že byla žalovanou vyzvána k tomu, aby jí platila za užívání bytu tržní nájem, což mělo být poslední kapkou, pro kterou se nakonec z bytu odstěhovala. Tato nevěrohodnost nevyplývá pouze z již výše popsaného zjevně nepravdivého jiného tvrzení žalobkyně, ale též z osobnostního založení žalobkyně popsaného svědky a z vystupování účastníků před soudem, kdy žalobkyně oproti žalované působila jako rázná, rozhodná, nerespektující ani opakovaně dávaná upozornění soudem, aby nevstupovala do jednání soudu a do výslechu svědků. Nesvědčí tomu ani skutečnost, že zatímco v předchozím bytě platila žalobkyně platby spojené s užíváním bytu a některé další, v novém bytě tak činila pouze do poloviny roku 2015, poté byly tyto platby hrazeny žalovanou. Žalobkyně si tak platila pouze elektřinu, rozhlas a TV. Je nelogické, aby žalovaná počala za žalobkyni platit zálohy na služby a cca půl roku poté po ní počala žádat hrazení tržního nájmu. K odstěhování se z bytu uvedl svědek [REDAKCE], který byl v kontaktu, jak s žalobkyní, tak i s žalovanou, že „ proč žalobkyně byt opustila, neví přesně, může se to pouze domnívat ze všech těch rozhovorů, co spolu měli. Myslí, že tam nechtěla být „. Jako věrohodnější se tak jeví vysvětlení, že v domě docházelo k drobným rozmrškám mezi sousedy, žalobkyně (která dle tvrzení svého zaměstnavatele a kamarádek vystupuje slušně a čestně a konflikty nevyvolává) se mohla cítit poškozována a šikanována, což chtěla řešit tím, že místo svého bydliště změni.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE] [REDAKCE]

34. Co se týče tvrzení, že se o žalobkyni žalovaná nezajímala, byla to žalobkyně, která se odstěhovala z bytu žalované, aniž by jí to vůbec řekla a aniž by jí sdělila svoji novou adresu. Potvrzeno výsledkem bylo rovněž, že žalovaná nebere telefony a doložen byl dopis, který jí žalovaná zaslala do nového bydliště, který však žalobkyně vrátila s poznámkou, že jej nepřijímá. Bylo potvrzeno, že žalovaná se i snažila žalobkyni v [redacted] navštívit. Není to tedy žalovaná, kdo by se kontaktu a projevení zájmu bránil.

35. Podle § 3028 odst. 1 zák.č. 89/2012 Sb. (o.z.) tímto zákonem se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti.

Podle § 2068 odst. 1 o.z. upadne-li dárek po darování do takové nouze, že nemá ani na nutnou výživu slastní nebo nutnou výživu osoby, k jejíž výživě je podle zákona povinen, může dar odvolat a požadovat po obdarovaném, aby mu dar vydal zpět nebo zaplatil jeho obvyklou cenu, nanejvýš však v tom rozsahu, v jakém se dárci nedostává prostředků k usazení výživě. Obdarovaný se může této povinnosti zprostit poskytováním taba, co je k této výživě potřeba.

Podle § 2071 o.z. právo odvolat dar nemá dárci, který si stav nouze přivodil úmyslně nebo z hrubé nedbalosti.

Podle § 2072 odst. 1 o.z. ublížil-li obdarovaný dárci úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárci, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odovzdán, má dárci právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné, zaplacení jeho obvyklé ceny.

36. Při posouzení, jakou právní úpravu použít pro posouzení věci vycházel soud z rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6.11.2017, sp.zn. 21 Co 218/2017, publikovaného jako judikát pod JUD375784CZ v systému právních informací ASPI. Podle tohoto rozhodnutí právo dárci odvolat dar pro nevděk obdarovaného podle § 2072 o. z. není právem z porušení darovací smlouvy, ale právem sui generis. Právní význam z hlediska § 3028 odst. 1 o. z. má až okamžik, kdy dochází k chování obdarovaného, které lze kvalifikovat jako ublížení dárci za naplnění kritérií uvedených v § 2072 o. z. Použitelné naopak není přechodné ustanovení § 3028 odst. 3 věta první o. z., podle kterého není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. Jinými slovy řečeno, jak uvádí Krajský soud, obdarovaný „ublížením dárci“ neponašuje žádné ujednání vyplývající z podstaty darovací smlouvy, ale dopouští se jednání, které má své specifické právní důsledky upravené v § 2072 o. z. Právní význam z hlediska přechodného ustanovení § 3028 odst. 1 o. z. má okamžik, kdy dochází (je naplněno) chování obdarovaného, které lze kvalifikovat jako ublížení dárci za naplnění všech kritérií § 2072 o. z. Tímto okamžikem totiž právo dárci odvolat dar vzniká.

37. Pokud tedy tvrdila žalobkyně, že k chování žalované, ve kterém spatřovala nevděk žalované, došlo po 1. 1. 2014, pak spor účastníků má být posuzován podle ustanovení zák. č. 89/2012 Sb. (o.z.). Přičemž však pro společný základ s úpravou ustanovení § 630 zák. č. 40/1964 Sb. (obč.zák.) vycházející z hrubého porušení dobrých mravů, není vyloučeno i při posuzování sporu podle nové úpravy použít předchozí judikaturu vztahující se k právní úpravě starší.

38. Žalobkyně se žalobou domáhala na žalované zaplacení částky 1 790 000 Kč s jako obvyklé ceny daru, který byl žalovanou prodán a nemůže tak být žalobkyni vrácen. V podané žalobě s odkazem na ustanovení § 630 obč.zák., ve znění platném v době uzavření darovací smlouvy, od této smlouvy odstoupila. Tedy tvrdila, že žalovaná se k ní chová takovým způsobem (popsaným výše), že tím hrubě porušuje dobré mravy. Jejím popisu a dané skutkové

Shodou s prvopisem potvrzuje [redacted]

podstatě odpovídá v novém občanském zákoníku ustanovení § 2072 o.z. Podle něho ublížil-li obdarovaný dárci úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné, zaplacení jeho obvyklé ceny.

39. Dobrými mravy má zákon na mysli souhrn etických, obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33 Cdo 2101/2011 k naplnění skutkové podstaty pro vrácení daru směřuje pouze takové závadné jednání obdarovaného vůči dárci nebo členům jeho rodiny, které z hlediska svého rozsahu a intenzity a při zohlednění vzájemného jednání účastníků právního vztahu nevzbuzuje z hlediska společenského a objektivizovaného (nikoliv jen podle subjektivního názoru dárce) pochybnosti o hrubé kolizi s dobrými mravy. Obvykle jde o porušení značné intenzity nebo o porušování soustavné, a to ať už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potřebné pomoci apod. Ne každé chování, které není v souladu se společensky uznávanými pravidly slušného chování ve vzájemných vztazích mezi lidmi, naplňuje znaky skutkové podstaty § 630 obč. zák.; předpokladem aplikace tohoto ustanovení je kvalifikované porušení morálních pravidel konkrétním chováním obdarovaného, jehož stupeň závažnosti je hodnocen podle objektivních kritérií, a nikoliv jen podle subjektivního názoru dárce. Obdobně podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33 Cdo 903/2011, aby se jednalo o závadné jednání ve smyslu § 630 obč.zák., toto jednání z hlediska svého rozsahu a intenzity nesmí vzbuzovat žádné pochybnosti o jeho kolizi s dobrými mravy.
40. V řízení bylo prokázáno, že žalovaná se k žalobkyni nechovala způsobem, který by byl z objektivního hlediska v rozporu s dobrými mravy. Je zřejmé, že subjektivně pocítuje žalobkyně od žalované nevděk. Je nespochybnitelné, že žalovaná a její rodině darovala značné majetkové hodnoty. Očekávala tedy od žalované jiné chování, které by více zohledňovalo její zájem. Problém nastal v situaci, a zde se soud shoduje s žalovanou, a tomuto závěru také odpovídá provedené dokazování, kdy žalobkyně požadovala po žalované, aby byl opět prodán její byt a ona si mohla najít byt jiný, což žalovaná odmítla. Je to však žalovaná, kdo je vlastníkem tohoto bytu a není to žalobkyně, kdo by o dispozicích s ním mohl rozhodovat. Na tom nic nemění skutečnost, že vlastnictví tohoto bytu má prapočátek v daru žalobkyně.
41. Spíše nad rámec odůvodnění pak soud zmiňuje též druhou skutkovou podstatu, při jejíž naplnění lze podle nového občanského zákoníku odvolat dar a požadovat jej zpět. Jde o ustanovení § 2068 odst. 1 o.z., podle něhož, upadne-li dárce po darování do takové nouze, že nemá ani na nutnou výživu vlastní nebo nutnou výživu osoby, k jejíž výživě je podle zákona povinen, může dar odvolat a požadovat po obdarovaném, aby mu dar vydal zpět nebo zaplatil jeho obvyklou cenu, nanejvýš však v tom rozsahu, v jakém se dárci nedostává prostředků k uvedené výživě. Obdarovaný se může této povinnosti zprostit poskytnutím toho, co je k této výživě potřeba.
42. Žalobkyně v rámci žalobních tvrzení zmiňovala svoji špatnou finanční situaci, kdy po zaplacení nájmu a služeb v novém bytě, jí zbyvá pouze částka cca 1 800 Kč na měsíční živobytí. Z důvodu nouze však od darovací smlouvy žalobkyně neodstoupila, již to je důvodem, proč by nebylo možno ani z tohoto důvodu žalobě vyhovět. Nadto z ustanovení § 2068 odst. 1 o.z. vyplývá, že zaplacení obvyklé ceny daru je omezeno pouze co do výše, ve které se dárci nedostává prostředků k výživě. Zákon také preferuje pro tyto případy jejich řešení poskytnutím výživného a primárně by tak dárceova nouze měla být řešena jinými instituty (např. v rámci výživovací povinnosti mezi předky a potomky). Zásah do darovací

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

smlouvy a tedy zásady, že smlouvy se mají dodržovat, by měl být až poslední možností a i to je důvodem, pro nějž by žalobě dle názoru soudu nebylo možno vyhovět. Pro daný případ byla také vznesena námitka ustanovení § 2071 o.z., kdy žalovaná poukázala na skutečnost, že žalobkyně ze své vůle opustila byt, ve kterém mohla bydlet zdarma a namísto toho v jiném bytě platí nájemné, což se na její majetkové situaci muselo projevit.

43. Vzhledem k tomu, že soud má za prokázané, že nedošlo k naplnění důvodu, pro který by mohla žalobkyně od dazovací smlouvy odstoupit a požadovat vrácení daní (resp. jeho hodnoty) žalobu zamítl. Nicméně žalovaná si musí uvědomit situaci žalobkyně a je názorem soudu, že i vzhledem k dobrotině, kterého se jí v minulosti dary žalobkyně dostalo, je to ona a její rodina, kdo, i přes případný nevstřícný postoj žalobkyně, má hledat cesty k tomu, aby se žalobkyně nedostala do stavu nouze a plynutím času ráž do stavu bezmoci.

44. O náhradě nákladů řízení rozhodoval soud ve smyslu § 151 odst.1 o.s.ř. a podle § 142 odst. 1 o.s.ř. přiznal ve sporu úspěšné žalované náhradu nákladů řízení. I s ohledem na soudem před vyhlášením rozsudku sdělenou možnost s ohledem na ustanovení § 150 o.s.ř. zvážit nepřiznání žalované plné náhrady nákladů řízení, požadovala žalovaná pouze náklady jízdního a ztráty času své zástupkyně, které vyčíslila na 2 448 Kč. Tyto náklady řízení, které se, po přepočtu soudem, skládají z jízdního k soudu ve výši 1 083 Kč (k 2 jednáním soudu 2.3.2018 a 29.3.2019 k nahlížení do spisu 6.3.2019), při vzdálenosti Brandýs nad Labem – Praha a zpět 64 km, průměrné spotřebě 4,87 l/100 km, ceně nafty 29,80 Kč v roce 2018 a 33,60 Kč v roce 2019, paušální sazby za 1 km ve výši 4 Kč pro rok 2018 a ve výši 4,10 Kč pro rok 2019 podle § 13 odst. 4 vyhl.č. 177/1996 Sb. za použití vyhl.č. 463/2017 Sb. a č. 330/2018 a dále z náhrady za ztráta času ve výši 3 x 400 Kč byla přiznána podle § 14 odst. 3 vyhl.č. 177/1996 Sb., ji v celkové výši 2 283 Kč byly přiznány.

45. Podle § 149 odst.1 o.s.ř. byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit tyto náklady k rukám zástupkyně žalované.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

Nesplní-li žalobkyně dobrovolně povinnost stanovenou tímto rozhodnutím, lze se jejího výkonu domáhat podáním návrhu u soudu (§ 251 o.s.ř.) nebo za podmínek daných zvláštním zákonem (zákon č. 120/2001 Sb.) u soudního exekutora.

Praha dne 29. března 2019

Mgr. Filip Janek, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje